

Bemærkninger til lovforslaget.

Den 8. marts 1955 nedsatte regeringen en kommission med den opgave at forberede en aktiv indsats fra dansk side for udnyttelse af atomenergien til samfundets tarv.

Baggrunden for kommissionens nedsættelse var, at det i den senere tid var blevet stadigt mere klart, at atomenergiens anvendelse på en række områder inden for naturvidenskaben og teknikken vil få så afgørende indflydelse, at det må befrygtes, at de lande, der ikke deltager i arbejdet, vil blive afgørende svækket i deres udviklingsmuligheder, hvortil kommer, at det stadigt stigende kraftbehov nødvendiggør, at man fra det tidligst mulige tidspunkt nøje følger udviklingen med hensyn til fremstilling af el-kraft ved hjælp af atomenergi og i god tid uddanner det fornødne teoretiske og tekniske personale til værkernes drift.

Forholdene havde desuden ændret sig således, at der for første gang syntes at foreligge mulighed for at få det til arbejdet med atomenergiens videre udvikling nødvendige materiale til rådighed for landet.

Som et resultat af kommissionens forberedende arbejde blev der herefter i juni 1955 truffet aftaler med henholdsvis U.S.A. og England om et samarbejde vedrørende den fredelige udnyttelse af atomenergien. Ifølge den mellem den danske og den amerikanske regering indgæede aftale vil U.S.A. bl. a. meddele oplysninger vedrørende bygning og drift af forsøgsreaktorer og forsyne landet med fissilt materiale i form af beriget uran til anvendelse i en forsøgsreaktor, som hurtigt vil kunne komme i drift og muliggøre gennemførelsen af vigtige videnskabelige og tekniske undersøgelser. Overenskomsten med England, der er afsluttet mellem den engelske Atomic Energy Authority og den danske kommission, går ud på gennemførelse af et fælles program for videnskabelige og tekniske forsøg sigtende på industriel udnyttelse af atomenergi. Der vil således blive ydet hjælp med udformningen og bygningen af en forsøgsreaktor af lignende type som reaktorer, der er under bygning i England, og Atomic Energy Authority vil forsyne den danske reaktor med fissilt materiale.

De to aftaler indebærer, at man som et led i samarbejdet med henholdsvis U.S.A. og England fra dansk side skal bygge to reaktorer og andre forsøgsopstillinger samt i tilslutning hertil opføre

værksteder, laboratorier, administrationslokaler m. v., som vil være nødvendige for gennemførelsen af de nævnte videnskabelige og tekniske undersøgelser.

For at kunne gennemføre etableringen af anlæg af den nævnte beskaffenhed og for at kunne tilrettelægge det fremtidige videnskabelige og tekniske forskningsarbejde, der vil have berøring med en række videnskabsområder, f. eks. medicin, biologi, geologi og jordbrugslære, samt områder inden for teknik og industri, vil det være påkrævet, at der etableres en organisation, som vil kunne råde over fornøden videnskabelig og teknisk sagkundskab, og som tillige vil kunne varetage samarbejdet med tilsvarende institutioner i andre lande og internationale organer inden for dette område.

Når henses til de forskelligartede opgaver, der naturligt melder sig til løsning i denne forbindelse og iøvrigt i overensstemmelse med erfaringer, indhøstet i U.S.A. og England, har regeringen anset det for naturligt at lovfæste atomenergikommissionen, hvorved der sikres videnskaben og de væsentligste med udnyttelsen af atomenergien forbundne produktions- og samfundsinteresser direkte indflydelse på arbejdets tilrettelæggelse til fremme af denne for hele det danske samfund betydningsfulde sag.

Under hensyn til, at udnyttelsen af atomenergien berører en række fagministeriers forretningsområder, har man fundet det hensigtsmæssigt at henlægge atomenergikommissionen under finansministeriet fremfor henlæggelse under et af de mere specielt interesserede fagministerier. Det er imidlertid hensigten at nedsætte et koordinationsudvalg mellem på den ene side kommissionen og dens administration og på den anden side de ministerier og institutioner, som inden for deres forretningsområde varetager opgaver, der har forbindelse med atomenergikommissionens arbejde.

Til de enkelte bestemmelser bemærkes følgende:

Til § 1.

Herom henvises til de indledende bemærkninger.

Til § 2.

Ved kommissionens sammensætning må der i første række tilstræbes tilstrækkelig repræsentation for den videnskabelige forskning samt landets kraft-